

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปฏิบัติ เป็นการนำเอาหลักการในเรื่อง การใช้วิธีการวิจัยรวมไปกับการปฏิบัติ มาเป็นแนวทางในการบริหารงานของกลุ่มสังฆะ วัดป่ายาง เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาในการที่จะยกระดับประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานของกลุ่มให้มีขีดความสามารถเพิ่มขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษากลุ่มสังฆะ วัดป่ายาง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ก่อตั้งขึ้นในปี 2542 โดยการริเริ่มของพระสุวรรณ คเวสโก เจ้าอาวาสวัดป่ายาง มีสมาชิกเริ่มก่อตั้ง 411 คน เงินทุนก่อตั้ง 32,700 บาท ปัจจุบัน ปี 2546 มีสมาชิก 1,061 คน เงินทุนหมุนเวียน 2,796,960 บาท

จากการดำเนินงานของกลุ่ม พบว่าแม้การดำเนินงานจะมีความก้าวหน้าในหลาย ๆ ด้าน แต่เนื่องจากกรรมการบริหารกลุ่ม และสมาชิกยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้และวางแผนการดำเนินงานกับกลุ่มเท่าที่ควร ทำให้พระสุวรรณ คเวสโก ซึ่งเป็นแกนนำในการก่อตั้งกลายเป็นผู้นำเดี่ยว ซึ่งอาจเกิดปัญหาต่อการดำเนินงานของกลุ่มในอนาคตได้ หากพระสุวรรณไม่ได้อยู่เป็นแกนนำหลักของกลุ่มไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม ดังนั้น คณะกรรมการกลุ่มเห็นว่า ควรมีการใช้การวิจัยเชื่อมโยงสมาชิกและคณะกรรมการบริหาร ให้เข้ามาเรียนรู้และถ่ายทอดงานมากขึ้น

การศึกษานี้ได้ถอดบทเรียนการดำเนินงานของกลุ่ม จากทะเบียนและบันทึกการประชุมต่าง ๆ ออกแบบสอบถามสมาชิกกลุ่ม สัมภาษณ์แกนนำหมู่บ้านรายคน รายกลุ่ม มาศึกษาทั้งหมด เพื่อที่จะกำหนดเป้าหมายในการปรับปรุงพัฒนากลุ่ม หลังจากได้ผลสรุป ก็นำมาวิเคราะห์แล้วได้เชิญสมาชิกกลุ่มทั้งหมดมาประชุมร่วมกัน เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้นำมา เที่ยงตรงและสอดคล้องกับความเข้าใจของสมาชิก ปรับปรุงความเข้าใจของกรรมการและสมาชิกให้ตรงกัน โดยจะมุ่งแก้ปัญหา ลงสู่จุดอ่อนแอของกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง และให้พี่เลี้ยงเป็นตัวประสานให้คำแนะนำ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้การดำเนินงานของกลุ่มมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มดำรงอยู่และเติบโตก้าวหน้าตามลำดับมีอยู่ 8 ประการ คือ พี่เลี้ยง ระเบียบ กรรมการ สมาชิก ทะเบียนบัญชีการเงิน สวัสดิการ ธุรกิจกลุ่ม และการเชื่อมโยงเครือข่าย โดยมีจุดเด่นสำคัญ 3 ประการ คือ พี่เลี้ยง ระเบียบ สวัสดิการ แนวทางการพัฒนากลุ่มจะต้องถ่ายทอดจากพระสุวรรณมายังกรรมการ และสร้างการมีส่วนร่วมกับสมาชิกมากยิ่งขึ้น ซึ่งค่อย ๆ ดำเนินการตามลำดับ เพราะมีข้อจำกัดเรื่องความรู้ ความสามารถ ความเชื่อ และเศรษฐกิจของกรรมการส่วนใหญ่ค่อนข้างลำบาก

แต่เริ่มเป็นการเริ่มต้น ก็ทำให้เราได้รู้ปัญหา ข้อดี ข้อเสียที่เป็นจุดอ่อน ไม่ว่าจะเป็นทีมงานวิจัยและมวลสมาชิก ก็ถือว่าสำเร็จแล้วระดับหนึ่ง ถ้าเรารู้ เราเห็นปัญหาของตัวเอง เห็นจุดเริ่มต้นของเราที่จะเดินไปสู่อนาคต